Lietas Nr. C16107115
Lietas arhīva Nr. C-0429-16

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2016. gada 18. janvārī

Jēkabpils rajona tiesa:
tiesnese L. Bārbale, izskatot rakstveida procesā civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja:

2015. gada 9. novembrī prasītāja /pers. A/ (turpmāk arī ? Prasītāja) iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk arī ? Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka laulībā ar Atbildētāju dzimuši divi bērni: 2007. gada 25. decembrī dēls /pers. D/, 2012. gada 11. aprīlī – meita /pers. E/. Atbildētājs sistemātiski lietojis alkoholu un bērnu uzturam nekādus līdzekļus neesot devis. Kopš 2015. gada septembra vidus ar Atbildētāju dzīvojot šķirti, bērni dzīvo kopā ar Prasītāju un atrodas viņas ikdienas aprūpē un uzraudzībā. Prasītāja viena pati neesot spējīga uzturēt bērnus.

Pamatojot prasību ar Civillikuma 177., 179. pantu, Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturam ik mēnesi Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā. Prasītāja lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā, paziņo, ka nepiekrīt mediācijas izmantošanai.

Atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{2\,1}$ panta pirmo daļu tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa 56. panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otro daļu tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Atbildētājs nav atspēkojis prezumpciju par dokumentu saņemšanu.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav iesniedzis, iebildumus pret pieteikumu nav cēlis, nav pieteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Lietu tiesa 2016. gada 18. janvārī izskata rakstveida procesā, par ko pusēm 2015. gada 30. decembrī nosūtīts paziņojums (lietas 13. – 14. lapa).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Strīds par piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru faktiski starp pusēm šajā gadījumā nemaz nevar pastāvēt, jo Prasītāja tos lūdz piedzīt apmērā, kādu Latvijas valstī noteicis likumdevējs.

Civillikuma 177. pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Saskaņā ar šī panta otro daļu pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Arī Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2. panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet 24. panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Civillikuma 179. panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga ar 2015. gada 1. janvāri bijusi 360 *euro*, tādēļ minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas bija jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam bijis 90 *euro* mēnesī, bet bērnam no 7 gadu vecuma ? 108 *euro* mēnesī.

Ar 2016. gada 1. janvāri Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga ir 370 *euro*, tādēļ minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 92,50 *euro* mēnesī, bet bērnam no 7 gadu vecuma ? 111 *euro* mēnesī.

Minētais nosaka Prasītājas tiesības pieprasīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus apmērā, kas nav mazāks par Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumos Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteiktajiem.

Kā redzams no lietai pievienoto dzimšanas apliecību LV AC 0380670 un LV AC 0210367 kopijām, /pers. E/, personas kods /personas kods/, un /pers. D/, personas kods /personas kods/, vecāki ir /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/ (lietas 7. - 8. lapa).

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājas /pers. A/ prasība apmierināma pilnībā, nosakot, ka, sākot ar prasības iesniegšanas dienu - 2015. gada 9. novembri, ik mēnesi no atbildētāja /pers. B/ dēla /pers. D/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadības sasniegšanai, bet meitas /pers. E/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecumam, bet no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadības sasniegšanai ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzenot uzturlīdzekļus no Atbildētāja, atbilstoši Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktam, 39. pantam un 42. panta pirmajai daļai, piedzenami arī tiesas izdevumi, no kuru samaksas pie prasības iesniegšanas tiesā prasītāji uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar likumu ir atbrīvoti – valsts nodeva valsts ienākumos 332,42 *euro* (111+92,50=203,50x12= 2442 – 2134 = 308 x 4 % + 320,10 = 332,42) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,35 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem Atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu par labu valstij – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 204.[1], 250.[25] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **par labu /pers. A/,** personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus ik mēnesi no visa veida ienākumiem dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadības sasniegšanai; meitas /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadības sasniegšanai ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar prasības iesniegšanas dienu - 2015. gada 9. novembri, pārskaitot uzturlīdzekļus Prasītājas norēķinu kontā LV79UNLA0050014876319, AS "SEB banka".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **valsts ienākumos** valsts nodevu **332,42 *euro*** (trīs simti trīsdesmit divi *euro,* 42 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **5,35 *euro*** (pieci *euro,* 35 centi), nosakot, ka spriedums šajā daļā Atbildētājam labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese L. Bārbale